

DIARIU UMORISTICU-SATIRICU.

Va esi in fie-care septemana o data, marti sera.
Epistótele nefrancate se respingu, cele francate se ardu.
Cine vre se corespunda ori se aboneze fóia adreseze epistótele
redactorelui in Timisióra

Pretulu:
In Austro-Ungaria: Pe unu anu 5 fl., pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pe $\frac{1}{4}$
de anu 1 fl. 80;
In tieri straine: Pe unu anu 9 fl., pe $\frac{1}{2}$ anu 5 fl., pe $\frac{1}{4}$ anu 3 fl.
Insertiuni primimu pre cum ne vom poté toemi.

Numele, cognumele, originea, natiunali-
tatea si caracterulu Escelentiei Sale **Pro-
copiu Ivacicoviciu.**

(Culese din foile neromane interne, cari se bu-
cura de mii si mii de prenumeranti, de renumele
d'a fi totu de un'a bine informate, si da avé cunos-
cinti: chiare, positive despre tóte afecerile interne.)

Éca cumu-lu botéza jidovii:

Prokok, Prokop, Prokopios, Procopiu; Ivanescu,
Ivaskovits, Ivaskovicsiu, Ivacicoviciu,

Originea: este fiu de parinti romani, de ne-
gotiatoriu, de protopopu serbescu din Ora-
vitia; nascutu in Deliblato, in Deliblatt;

Natiunaltatea: Este romanu adeveratu,
perfectu in limb'a romana, cáci altu cum sinodulu
serbescu-romnescu de la an. 1848 din Carlo-
veti nu l'ar fi alesu de episcopulu diecesei Ara-
dului;

Este serbu adeveratu, nu vorbesce bine limb'a
romana; fu alesu de episcopu in Aradu pentru nu-
merosii serbi din locu, pe cari Escel. Sa ii centra-
lisà langa sine. Candu biseric'a romanescã in anulu
trecentu lu alese de metropolitulu seu, atunci Esce-
lenti'a Sa dise publice in sinodu: „Da, daca voiti
se alegefi unu serbu de metropolitu, atunci pri-
mescu.“

Caracterulu: Este metropolitulu Aradului,
inca nu si-a mutatu resiedinti'a la Sibii.

Acum dara, cine scie se-mi spuna, cum lu
chiamã? ce e? de unde e? si unde se afla Escel.
sa? Daca ar fi din Camceatea ori din Calcuta, dia-
riele „europene“ din Budapesta ar poté minti ce
li place, cà nici draculu nu le ar poté controlá.
Ma candu nu cunoscã ele unu capu alu bisiriceii ce
numera multe milióne de credintiosi in sinulu pa-
triei, candu nu cunoscã o persóna carea traesce de
60 si cativa ani in patria, — atunci trebue se di-
cemu cà numitele diarie suntu avenitie, cari nu
cunoscã pe locuitorii vechii.

Dar in fine ne lasàmã de tóte astea, ma ne
manca fric'a cà insusi Escelenti'a Sa nu mai scie:
Cumu-lu numescu, de unde e, ce e, unde siede, ce
va fi?!

Canteculu betivului.

Fóia verde 'nrotilata,
Am avutu si eu odata
Casa buna, si mosia;
Si 'n totu loculu omenia.

Avut'amu turma de oi
Cateva parechi de boi,
Vaci frumóse, rimatori
Trei si patru servitori.

Am avutu malaiu in cosiu
Ordii seara si grau rosiiu,

Am avutu jiredi de fenu
Ca si economulu bunu.

Dar mi-a statu draculu in cõste
M'a inpinsu si di si nõpte,
Ca se siedu la Moisa 'n birtu
Si se beu totu pe creditu.

Jidanulu cetea din carte
Eu strigamu: „én lasa, frate
Umple-mi si estu jumetate,
Se nu-ti dau cu pumnu 'n spate!“

N'am eu timpu se totu asceptu
„Pan' ce te vei bate 'n pieptu,
Cà-mi arde gusi'a de sete
Vrèu s'o udu ca se nu crepe.“

Apoi fi bunu si mai serie
Colo susu la detoria,
Cà Dieu n'am cruceri acuma
Inse voiu se-ti dau o suma.

Totu asiá si adi si mane
Pana candu de-odata-mi vine,
O frumõsa jucutia
Si me scõte din mosia.

Din omu avutu desceptatu
Me facui unu blastematu,
Numai bunu de acatiatu
La vr'o margine de satu.

Cà ori cine m'a vedé
Se-mi strige mereu asié:
„Éca! éca! beutoriulu
„Pustiulu si pradatoriulu.“

Pepelea din cenusia m. p.

Fratiloru!

Se vi istorisescu, ce am pãtitu candu m'am dusu in pe-
titu. Tatalu meu, Domnedieu se-lu erte, m'a datu la scõla,
si am invetiatu ceva, macaru cà pre atunci scõlele nõstre
nu plateau nemica.

Toti diceau despre mine: cà-su omu cu minte, dara
nu me potu intrebuintiá la nimica, càci nu am esperintia,
nu me sciu aflá in societati; nu sciu unde se-mi intindu
manele si petiõrele. Altu cum eu asiú fi unu omu fõrte bunu
si de tréba.

Precepti acum'a fratiloru, ce mi-a lipsitu? — Cres-
cerea; da crescerea mi-a lipsitu. Eu, de buna séma am in-
vetiatu la scõla A B C si inca mai ceva adevã: a sudui
mama, tata, s. a. dara alt'a nu.

Eu eram fõrte nevinovatu; candu veniá cineva strainu,
fugianu de elu; si candu vorbeam cu cineva nu sciam unde
se-mi ascundu ochii; dara candu devenii june si se intemplá

de dedeam fécia eu vreo coconitia, nu sciam ce se vorbescu,
ci stam langa ea amutitu, ca tiganulu langa friptur'a dom-
nului.

In timpulu de astadi inca suntu multi dintre teneri,
cari venindu intro societate, nu sciu unde se-si puna manele
si petiõrele, le poti ceti dupa fécia cà aru fi voitú mai bine
a le fi lasatu acasa. Unii nu sciu unde se si bage manele
acusi se scarpina in capu, acusi la nasu, acusi le bage in
pusunariu.

Ve rogu fratiloru! fiti cu rabdare se vi spunu cum am
patit'o eu candu am vrutu se me insoru. Se audimu!

Dupa ce a moritu mama mea, incepui a cugetá la in-
suratiune. Deci numai de catu mi se recomandá din partea
unora o fetitia, frumõsa, avuta si placuta cu unu cuventu:
unu angerasiu, tocmã dupa recerintiele timpului presinte
carele posiedea tõte ce potu ferici pre unu june.

Fetiti'a mi placú, lucru incepú a fi seriosu, tatalu fetei
asiá numitu „Brindioiu“, me invitá la prandiu.

Me rogu de ertare, fratiloru, ca pe fetitia nu am nu-
mit'o, pe ea a chiamato „Valeria“.

Mie nu-mi placea a merge in societati pentru cà prin
necrescerea mea, eram selbatecu; inse ce nu face omulu ca
se devina idealulu unui angeru ca Valeria?

Deci me imbracai in hainele de serbatõre; aveam ci-
lindru, peptariu si nadragi albi, unu fracu; imbracatu ca unu
petitoriu.

Inse candu ajunseiu la Brindioiu inim'a-mi incepú a
bate casí candu aru fi fostu o covacia in peptulu meu, de
frica, cà voi da peste atare societate mare alésa.

Noroculu meu cà am gasitu pre Brindioiu singuru in
chilia, seriendu o epistola. Intrandu in odaia, mi dise, erá
gat'a se Te intardii Domnule.

Eu me rideam de frica, si numa ca se aretu o fécia
amicabila, dar totu cugetam la societatea mare.

Finindu Brindioiu epistol'a, saru repede dupa scaunu
ca se presaru nesipu pre ea; inse in graba apucaiu cala-
mariulu eu cernéla si tornaiu negrel'a tota pe epistola si pe
mésa.

Fintoriulu socru se uitá la mine, cugetandu ceva, dara
nu sciu ce, vedui inse cà se apucá si elu de lucru — a
sterge.

Mu ve rideti fratiloru, càci nu a fostu ast'a cea dupa
urma. Sciti cum dice latinulu: „Finis coronat Opus“, adevã
Finea incoronéza opulu, séu mai altmintrelea, in altu intie-
lesu „Cine ride la urma, ael'a ride mai bine.“

Dara se revinu la objeptu; inse, pardonu, càci m'am
uitatu de unde am lesatu! — Da! — Este dupa ce mas-
carii eu epistol'a lui Brindioiu, scoseiu maram'a de busuna-
riu cea alba si sterseiu cernéla.

Brindioiu inse mi dise: Ce faci Domnule? si me trase
in lature, stergendu elu cernéla cu trénti'a. — Apoi me
conduse in odaia unde erau toti óspetii adunati. Candu erá
se intru pre usia, observaiu pre nadragii cei albi o péta
mare de cernéla catu o farfuria (taieriu). Dumnedieule! cu-
getaiu. — Ce voru se dicá óspetii candu me voru vedé
asiá?

Usi'a odaiei se deschide. Eu impetritulu si fricosulu
de mine vreau se intru galantu si usioru; facu complimente
in stang'a si indrépt'a si nu observaiu cà innaintea mea
esté o dama carea avea in mani o gasca fripta, ca s'o puna
pe mésa. Facendu eu asiá complimente, de odata lovii eu
ludai a mea in spatele muerii, catu gasc'a cea fripta ii serí
din mani, cu totu cu taieriu, si cadu pe podele umplendu
odaia de friptura si untura.

Mie mi se imparea, cà sum intr'unu regimentu de ini-
mici si am se me bagu in tocu, — asiá rosisem si asu-
dasemu.

Cé fécia voru fi facutu óspetii? nu sciu, càci eu de
rusine an lesinatu, pana ce alta nenorocire me desteptá din
somnu. Adevã intindeam man'a si unui-a si altui'a, si-i pe-
randii pre toti pana si pe servitoriu si pe servitorie; me
miscam in cóce si incolo prin odaia, pana candu me impe-
decai in gasca, si alunecandu pe unsõrea de pe podele,
me vedui trantitu cutu-su de lungu; serutaiu pamentulu.

Dupa mine sburara si dóue scamne si si o fetitia, carea, de buna séma, a voitu tocmai atunci a se pune pre scamnu. Dara cine o fostu aceia fetitia? Erá Valeria mea!

Vediendu eu cá si ea este josu langa mine. socotii cá au fostu cutremuru de pamentu; inse numai dupa ce me sculaiu vediui cá gasc'a fripta mi dete cu nasulu de pamentu.

Veni timpulu se ne punemu la mésa. Brindoiu me puse lango fic'a sa. Mai bine asiu fi voitu a sedé langa Vesuviulu celu ce scuipé focu de catu langa acestu angeru.

Éta cá vine sup'a. Valeria mi scóse mie mai antaiu supa, eu frésece nu vocam se primeseu, ci ii oferii dansei taieriulu meu, ca galantomu. Deci incepui a-i multiami; si incepui a face la complimente; dara me temui cá cu afurisitele de complimente o se facu o neghiobia.

Deci redicaui taierulu si intinseiu Valeriei, dara tremurandu de frica versai sup'a ferbinte pe peptulu Valeriei mele. Acum nu mai de catu traseiu taieriulu in dreptu repede, si ceia lalta supa picá pe mine.

Me vediui pe mine si pe Valeri'a rosii cá raculu si incepui a crede cá sup'a erá supá de raci.

Fiitóra mea socia me parasi, inse preste putinu timpu éراسi veni la loculu ei; vedindu eu cá nu e maniósa, resuflaiu mai usioru.

Acum incepuramu a prandi si fara supa. Dar etichet'a blastematá pretinde ca se converseseu cu Valeria, se-i facu frumosulu. Eu inse nu sciam ce se vorbescu, deci incepui a-i istorisi despre cai si canii mei de venatu, pe urma incepui a laudá mancarile, din cari inse putienu gustasem, cá numai aveam fóme.

Dupa prandiu me recomandaiu, si plecai acasa, ca vai de mine. M'am lasatu si de petitu si de insuratiune, si de cate ori mi aducu aminte de ea, me prindu frigurile.*)

BCU Cluj / Central University Library

Menuntisiuri.

Unu omu sgarcitu (avaru) perdiendu in o negotiataria cateva sute, s'a spandiuratu. Vediendu-lu inse servitoriulu seu, a alergatu iute, si a taiatu stréngulu. Implinindu-se lun'a servitoriului, steparulu seu i-a trasu din salariulu lui lunariu, 40 xr., pentru cá — dise stepanulu avaru — stréngulu a fostu nou, si tu l-ai taiatu, au dor'a nu l-ai potutu desnodá?

Unu om betranu profetá unui om teneru, ce se insurase de curundu si si-a luat de consórtá o famea frumósa inse fora bani: „Tú vei, avé nopti dulci si placute, ér' dile amare.

Unu tata a scrisu fiului seu — ce erá la scóla in altu orasiu urmatóri'a epistola:

Iubite Joane!

Aici-ti tramitu unu caputu betranu, din care lasa se-ti faca unulu neu: Pe langa aceea mama ta-ti tramite — fara scirea mea — 5 fl. v. a. cari se-i intrebuintiezi numai pentru cele mai delipsa; ér' da'ca le vei intrebuintia! pe nimicuri, esti unu magariu, si eu remanu:

alu teu tata

Nicolau Fusu m. p.

Unu furu, carea fostu dusu la spendiuratori, s'a rogatu se-i slobóda mai antaiu sange din mana, pentru cá elu a auditu cá déca slobóde sange, scapa adeseori de mórte.

*) (Reproduseramu acésta istoria, carea inse pare a fi imitata dupa „Marx Stolprianu“ din galantomulu nemtieseu. Cu tóte astea inse istori'a are pretiu si in diu'a de astadi pentru multu juni. Redact.)

Unu tieganu fiindu osenditu la mórte prin tocmai candu erá sus, s'a rogatu se-i mai dee odata bere se bee. Implinindu-se poft'a, tieganulu istetiu suflá spum'a jos; — de ce nu bei si spum'a? — lu intrebá unulu, „pentru ca spum'a nu e sanetósa“ — respunse tieganulu.

O dama s'a imbracatu odata serbatoresce, dar din intemplarea avutu unu ciorapu (strumpf) in partea Dinainte o gaura. Temendu-se nu cumva se se observe gaur'a ácea cercá a o astupá, dar' nu-i succese. In fine intrebá pe servitória cá vede-se gaur'a? — „Daca D. Ta nu redici hainá de totu sus; e cu neputintia a vedé gaur'a,“ — respunse servitória.

O domnisióra fiindu imbracata la unu balu in toaleta alba, imfrumsetiata cu pantlici galbene, intrebá pe unu teneru cá cum prospicieza in toaleta aceea. Tenerulu voindu a i se lingusí dise: „Stimata Dsióra! D. Ta esci mai frumósa dintre tote, prospiciezi cá si-o musca 'n lapte, pe d'asupra cu smantana.

Unu friseur, ce avea datiua a conversá — sub durat'a lucrului seu — multe nimicuri, intrebá pe unu dnu, cá cum se-lu peptene? „Fara a vorbi atátá-i fu respunsulu.

Unu macelariu s'a vaetatu cá atatu de pucina carne vinde, in catu partea cea mai mare din una bou ii remane de se strica. Aflandu-se acolo un preotu ii dede svatu: „De óre ce Dfa atatu de pucina carne vindi, junghia numai jumetate de bou.

Unu tieganu scapandu din spindiuratori, o tulá la fuga. Intelnindu-lu ómenii pe drumu, lu intrebera; — unde fugi mai tiegane? Eu tacu, eu sciu; — fu respunsulu. — Dar' nu mergi napoi se vedi cum acatia pe tieganulu din némulu teu? Nu, pentru cá mi-e grétia se vedu asié ceva eu ochii, si sciu bine cá fara mine nu-e nimica.

Unu preotu in cuventarea sa voi a incredintiá pre ómeni cá Ddieu totu ce a facutu, respective creatu, — e bine Aflandu-se acolo si unu ghibu — carele cu mare atentiune ascultá la elu — dise: acést'a e cu greu a crede. Dupa finirea cuventarei ghibulu asceptá pre preotu si-i dise: „Dle! D. Ta ai predicatu cá totu ce a creatu Ddieu, e bine cauta inse la mine, cum sum eu creatu? O! amice, dise preotulu — pentru unu ghibu esci forte bine creatu.

Tiganulu si nasiulu.

Unu tiganu fu chiamatu la nasiulu seu la prandiu. Punendu-se la mancare, tiganului i se puse unu blidu cu pesci marunti, éra nasiului énu blidu cu pesce mare. Finulu se aflá vatametu, se socoti se pacalésca pre nasiu. Deci facu o fécia trista, si nu mancá némica. Dupa unu timpu lu intrebá nasiulu: dara de ce nu manci fine? De ce esti asiá de tristu? — Dapoi astadi suntu 3 septemani de candu s'a innecatu fratele meu in Timisiu, apoi eu intrebaiu pescuti cesti mici din blidulu meu, cá óre n'au vediutu ei pre fratele meu? — Si ce dicu ei? Apoi ei disera: se intrebú pesconii cei mari din blidulu Domniei Tale, — si eu acést'a luá blidulu din naintea nasiului.

In comun'a este unu omu pre carele lu batjocorescu „Marcinu,“ si are o muére surda. Intr'o di s'a dusu muerea in gradina se culéga de prandiu niste verdie; o vecina a trecut pre acolo, si a disu: Buna demanét'a „marcinésa!“ Surd'a, socotinda cá o intréba ce face? respunse: Culegu verdie jupanésa! — „Dara a casa-e vecinulu „Marcinu?“ — Dapoi le voi mancá si fora „Zeicinu“ (untu de lemn) — fu respunsulu surdei.

Pe unu tironu (siegartu) l'a intrebatu stepanulu seu, cá de ce cugeta atát'a au dóra vré se fie ministru? — Ba,

respunse siegartulu! inse numeru cate mueri blestamate suntu in orasulu nostu. Apoi cate-su? intrebá stepanulu. Cate? Apoi cu maistoriti'a mea sintu 10 respunse segartulu. La acésta vorba maestrulu incepù a lu bate, inse siegartulu dracului, vedindu cà maestrulu nu face gluma, se rogà dîcendu: fi bunu érta-me cà am smintitu; nu-su atatea, cate am disu, ci fora maiestritia suntu nóue.

Optu dorintie d'a lui Pepelea Cenusiotca.

Fóia verde maracine
Nu e 'n lume omu ca mine,
Si de-ar fi nu-e cu potintia
Se nutrésca 'n pieptu dorintie
Bune, frumóse si multe
Si la tempu chiar nimerite.
Asculta frate romane
Càci pre rendu ti le voi spune
Apoi colo la finitu
Se-mi respundi, de am ghicitu?

Dorinti'a d'antaiu
E, c'asiu vre se fiu,
In 'Diet'a din Pesce
Musca ce 'n drasnesce
Apoi eu masiu pune
For lécu de rusine,
P'acelora nasu
Cari la ori ce casu
Dormu se odichnescu
De nemicu grigescu.
Si mii-asi impunge
I-asi face se strige:
„Igen, igen, asiá este,
Propunerea si primesce“.

Dorinti'a d'a dóu'a
E: c'asi vre se plouá
Din ceriu focu, puciósa,
Ca de locu se-mi ardia
Pe acei copii
Ai natiunei fi
Cari vreau a o vinde,
Pentr'unu blidu de linte —
Credu c'apoi serman'a
Dulcea nóstra mama
N'ar 'strigá graindu
Din pieptu suspinandu:
„Bravi copii nu me lasati
Monopolu la renegati!“

Dorinti'a d'a trei'a-
E: c'asi vre se fia
Intre noi unire,
Dulce infratire:
Discordi'a-amara,
Dintre noi se pèra.
A nóstra diurnale
Puru natiunale
N'ar fi-atunci silite
Polemieloru multe
Se le de intrare
Locu de publicare.

A patr'a dorintia
Multu de trebuintia
E: c'asi vre s'ajunga
Dulcea nóstra limba
Multu mai respectata
Mai umanu tractata,
Se nu planga dara
Ca e scós' afara
Din domnesci palate

La poporu pe sate,
Cà-i destulu de reu,
Candu strainii vréu
De totu s'o nimicésca
Esistinti'a sei rapésca.

A cincea dorintia
E: c'asi vre se sentia,
Cei de la potere
Cà romanu-si cere,
Numai ce-i compete:
Legi egale drepte.
De pórtá povare
Grele nu usióre,
Deca 'n ori ce lupte;
Elu merge nainte
Aperandu Tronu, tiéra,
C'o bravura rara, —
Se aiba si elu dreptate
La vr'unu bine ce se'mparte.

Dorinti'a d'a siesea
E: cà mi-ar placea
Ca natiunea mea,
S'aibe buni fetiori
Bravi aperiatori,
Cari din ori ce lupte
Cu lauri pre frunte
Se rentórne éra;
Ér se nu o venda
Pre cruce s'ontinda
Cum facu negrii renegati
Falsi la macia si stricati.

A sieptea dorintia
Un'a chiar de lipsa,
E: ca dintre tóte
Preotii pre sate
Cu invetiatorii
Se arete acuma
Zelu constantu si rivna
Aperendu popurulu
De amagitoriulu
Ce mereu lu suge
De sucu si de sange, —
Lu lasa flamendu pe drumu
Si ride de elu in pumnu.

Dorintia din urma,
Mi oam reservatu
Pentr'unu scopu curatu;
Deci voi se vi spunu
C'asi dori se fimu
Fora 'napoiére
Ori la ce 'ncercare
Carea ni se pare
Buna salutaria
Càci numai asiá
Vomu inaintá
„Num' asiá romanu 'nlume
Va fi demnu de alu seu nume“.

Rogàmu

cu tóta seriositatea pre onor. restantieri ca se ni trãmíta catu de cnrundu sumele de prenumeratiune pe timpulu trecutú, càci nu suntem in stare a suportá spesele de tipariu din pung'a nóstra propriu.